

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2013 sausis Nr.45

Nuotrauka Šarūno Grabausko

SAUSIO MĖNESIO JUBILIEJAI. SVEIKINAME!

50 metų sukanka tauragniškiams **Aldonai Tartilienei** ir **Rimantui Švogžliui**, **Eugenijui Vaičiūnui** iš Taurapilio kaimo, **Viliui Kryžiui** iš Klykių ir **Vygandui Petravičiui** iš Žiezdrų kaimo;

60 metų jubiliejų švenčia tauragniškis **Žymantas Trimonis**, **Antanas Gimžauskas** iš Sėlės kaimo ir **Juozas Vaišnoras** iš Pilkenių;

70 metų sukanka tauragniškiams **Genovaitai Vandai Stundžienei** ir **Julijonui Stundžiai** bei **Česlovui Vytautui Pošiūnui** iš Sėlės;

80 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Birutė Marijona Slapšienė**, **Elžbieta Stundžaitė** iš Daunorių ir **Vanda Laurinavičienė** iš Bajorų;

85 metų jubiliejaus sulaukė **Veronika Jauniškienė** iš Tauragnų;

90 metų sukanka **Antanui Talaikiui** iš Klykių kaimo.

KVIEČIAME

Sausio 11 d. 14 val. - Sausio 13 – osios paminėjimas šalia Kultūros centro, prie paminklo žuvusiems Tauragnų krašte.

Sausio 18 d. 18 val. - knygos apie Tauragno ežerą pristatymas. Dalyvaus straipsnių ir nuotraukų autoriai. Koncertuos Audronė Misiukaitė, Utenos kultūros centro romantinės muzikos ansamblis, vadovaujamas Liudos Gričiuvienės, šokėjai.

Su Naujaisiais Metais!
Atverkime akis žiemai,
šerkšnu apsigobusiems
medžiams ir apsnigtiems namų
stogams, pagaukime retkar-
čiais pasirodanti saulės
spindulį, išiklausykime į
sausio tylą ir pasisemkime
ramybės.

Įvairiuose pasaulio
kampeliuose gamta dovanoja
nuostabias žiemiškas akimir-
kas...

Šioje nuotraukoje -
sustingęs grožis iš
Laplandijos.

Danguolė Grabauskienė

Geriausi dalykai visados yra
šalia:

Kvėpavimas, šviesa žmonių
akyse,

Gėlės po tavo kojomis,

Kasdienės pareigos, kelias į
tiesą,

Kuris prasideda tiesiai prieš
tave.

Nerašyk žvaigždžių danguje,
Bet dirbk kaip dirbęs paprastus
darbus

Ir būk tikras, kad įprastos
pareigos

Ir kasdienė duona

Yra saldžiausi dalykai

gyvenime. (Stivensonas)

KALĖDINTŲ RENGINTŲ AKIMIRKOS

(apžvelgė Danguolė
Grabauskienė)

Gruodžio 28 dieną tauragnišiai rinkosi į vakaronę „Senuosius palydint“. Susirinkusius sveikino seniūnas Alvydas Danauskas, vakarą vedė Inga Motiejūnienė. Juos matote **nuotraukoje**.

„Tauragnų uogos“

Visą vakarą susirinkusius linksmino nepailstanti kapela iš Kriaunų (**nuotraukoje** viršuje).

Dainavo moterų ansamblis, pasirodė grupė „Tauragnų uogos“, kurioje vaidino Ligita Balčiūnienė (ji ir scenarijaus autorė bei režisierė), Inga Šinkūnienė ir Janė Šinkūnienė.

Visiems susirinkusiems seniūnas įteikė ką tik iš spaustuvės atkeliavusius 2013 metų kalendorius su Tauragnų krašto vaizdais. Kalendoriaus leidybą finansavo Darius Šinkūnas ir Mindaugas Grašys.

Mokyklinukai džiaugėsi Kalėdų seneliu kartu su svečiais – Utenos Kraštonos mokyklos pradinukais, kurių didelis būrys atvyko į Tauragnus. Pradinukus su mokytoja Aldona Tartiliene ir matote **nuotraukoje**.

Dar vienas Kalėdų senelis vaikų laukė mokykloje, kur į šventę atėjo ir darželinukų bei pradinukų tėveliai.

Nuotraukose: vaidina darželinukai.

savo mažomis rankutėmis kūrėme tikrumą ir vasarą, medumi ir gėlėmis pievomis kvepiantį gražumą. Dabar mes jau žinome, kaip senovėje buvo liejamos žvakės, kiek atsakingumo reikia, norint tinkamai paruošti vašką, iš kokių siūlų daroma dagtis. Muziejaus rūsyje įrengtose dirbtuvėse susipažinome ir su žvakių liejimo amato reikšme kalendorinių švenčių papročiuose ir apeigose.

Dar vienas didelis stebuklas – laužas ant kalno ir pora šimtų aplink jį šokančių pradinukų. Jie su savo mokytojomis į svečius atguzėjo iš Utenos Kraštonos progimnazijos. Pusnys, baltumas, dovanos žvėreliams, karšta arbata, žaidimai... Ačiū už pagalbą ir palaikymą mūsų seniūnui. Ačiū laiko iš tolimųjų kraštų pas mus atkeliauti atradusiam ilgabarzdžiui Kalėdų Seneliui. Ačiū šauniesiems kelionės gidams – pusnyse

Aldona Tartilienė

Tegu Kalėdų stebuklai lanko ištisus metus

Jei Kalėdos – stebuklų metas, kas juos kuria? Kada veiduose išsižiebia tikra, nuoširdi šypsena, akys nušvinta rusenančiomis kibirkštėlėmis, tyliai sustingdamos smalsumu laukimo akimirka? Per visą prieškalėdinę savaitę buvau apdovanota – gautų, sutiktų šypsenų būtų užtekę visiems Tauragnams papuošti. Matyt, todėl, kad tą savaitę mums netrūko nei stebuklų, nei stebukladarių.

Kone vieną didžiausių džiaugsmų per visus praėjusius metus mums padovanojo Utenos kraštotyros muziejaus direktorė Lilija Jovarienė. Į muziejų visi išsiruošėme mokytis lieti žvakių (matote **nuotraukoje**). Patys

paklysti neleido pirmokėlė Jonė, antrokės Ieva ir Kamilė, trečiokai Matas ir Irma, ketvirtokai Airidas ir Laurynas. Ir visam tam būriui svetelių, kurie, rodos, net žiemą savo šypsenomis sušildė.

Kalėdų laukimo paminėti prieš atostogas susirinkome ir mokyklėlėje kartu su tėveliais. Mūsų pradžiuginti užsuko kaip niekad dosnus Kalėdų Senelis (jei dabar jis skaito, perduodame krūvą linkėjimų). Šventė įsibėgėjo su linksmais čia ir dabar improvizuotais vaidinimais, kurių aktorais tapo ir mokinukų mamytės, dovanomis, skanėstais...

Visiems tauragniškams stebuklų linkiu ne tik per šventes. Tebūnie jie

Bendruomenėje (informuoja pirmininkė)

Nuo sausio iki sausio

Bendruomenės organizuoti renginiai, išvykos

Vasario 21 d. - Užgavėnių šventė „Šalta žiema šalin eina“.

Kovo 10 d. - šventė, skirta Dr. Eugenijai Šimkūnaitei atminti. Susirinkusieji matė kompoziciją „Ką lemia paukščiai“.

Kovo 30 d. - susitikimas su Utenos rajono socialinių paslaugų centro direktore Danguole Mačionyte. Ji supažindino susirinkusius klausytojus su centro teikiamomis paslaugomis.

Birželio 2 dieną - išvyka po Aukštaitiją: Zarasų apžvalgos ratas, Šlyninkų vandens malūnas, Stelmužės ažuolas, apžvalgos bokštas prie Sartų ežero, Rokiškio bažnyčia, dvaro rūmai ir kt.

Birželio 28 d. Zarasų rajone, Salako miestelio poilsiavietėje prie Luodžio ežero, vyko VIII Aukštaitijos bendruomenių saskrydis. Jame dalyvavo ir mūsų bendruomenės atstovai. Pasibaigus saskrydžiui tradicinė Gerumo paukštė buvo perduota Tauragnų bendruomenei. Tai reiškia, kad 1913 metais saskrydis vyks Tauragnuose.

Liepos 29 d. bendruomenės nariai buvo pakviesti į šventę, vykusią Vajasiškio bendruomenėje. Mūsų komanda pristatė savo „kiemelį“ ir visus vaišino šaltibarščiais su bulvėmis.

Rugpjūčio 3-5 d. Tauragnų bendruomenės nariai vyko į ekskursiją Latvijoje. Rygoje jie lankėsi senovinių automobilių muziejuje, zoologijos sode, grožėjosi senamiesčiu, buvo pakilę į aukščiausią Rygoje Šv. Petro bažnyčios bokštą. Ilsėjosi Jūrmaloje.

Rugsėjo 13 d. vyko susitikimas su archeologu Gintautu Zabiela. Jis papasakojo apie šią vasarą vykusius kasinėjimus Taurapilio papėdėje.

Rugsėjo 16 d. bendruomenės nariai lankėsi Šiaulių r. Naisių gyvenvietėje. Jie apžiūrėjo žirgyną, lankėsi Šiaulių r. literatūros muziejuje, stebėjo nuotaikingą Naisių teatro koncertą, apžiūrėjo Baltų dievų ir Inkilų muziejų po atviru dangumi. Grįždami stabtelėjo prie Kryžių kalno. Ekskursiją dovanojo Seimo narys Ramūnas Karbauskis.

Spalio 5 d. vyko Bendruomenės ataskaitinis rinkiminis susirinkimas ir šventė „Gražūs mūsų gyvenimai“. Dar trejiems metams palikta dirbti tos pačios sudėties taryba. Šventės metu išradingai prisistatė seniūnaitijos, grojo ką tik susikūrusi Tauragnų kapela, susirinkusius linksmino Zarasų kultūros centro kapela, vadovaujama Gedimino Vitkevičiaus.

Bendruomenė taip pat finansiškai prisidėjo prie renginių, vykusių Kultūros centre

Gegužės 19 d. - Gitarų muzikos festivalis „Alyvoms žydint“.

Liepos 6 d. renginys „Šalis ta Lietuva vadinasi“, skirtas Valstybės dienai paminėti.

Lapkričio 10 d. - Meno mylėtojų šventė „Ačiū Tau, kad Tu esi...“

kas dieną. Kad ir maži, šypsenose, akyse, geruose darbuose, žodžiuose pražydę.

Projektai

Gruodžio 10 d.

pasirašyta sutartis su Nacionaline mokėjimo agentūra, pagal kurią Bendruomenės projektui „Kraštiečių šventės organizavimas Tauragnuose“ skirta beveik 15 000 Lt. Šventė planuojama 2013 metų liepos mėn.

Kita informacija

2012 m. bendruomenėje buvo 125 nariai (dešimčia daugiau negu 2011 m.) Surinkta 625 Lt nario mokesčio. Į bendruomenės sąskaitą pervesti du procentai nuo gyventojų pajamų mokesčio sumos sudarė 2389,70 Lt.

Panaudota: įvairiems renginiams, šventėms, kanceliarinėms prekėms, - 1410 Lt; ekskursijoms, išvykoms - 1200 Lt; (sumos suapvalintos).

2012 metais į bendruomenės sąskaitą pervesta 2087 Lt pajamų mokesčio sumos už 2011 metus. Ačiū visiems.

Planuojami stambesni 2013 metų renginiai: Bendruomenės gimtadienio šventė (10 metų) – gegužės mėn; Išvyka po Panevėžio kraštą (birželio 8 d.); Kraštiečių šventė (liepos mėn.); Tradicinė ekskursija (siūlykite, kur norite vykti) – rugpjūčio 9-11 d.; Aukštaitijos bendruomenių saskrydis (rugpjūčio pabaiga); Ataskaitinis susirinkimas – spalio mėnesį.

2013-ieji - Tarmių metai.

Šiandien spausdiname **Valdos Žebelienės** eilėraščius. Laukiame daugiau tarmiškai parašytų kūrinių.

Vaizdeliai iš vaikystės

Šūla. Saulaj blizga sniegas,
Takas raitas par laukus.
Juo maža mergytė aina-
Puortpelis taksai sunkus.

Raikes mokytis skaityti,
Parašyt ir papaišyti,
Psbavyti su kati,-
Tuoį ašlinks naktis plati.

Lėmpa žibalinę rūksta,
Brolis su sasyti dūksta.
Tėtę diržu gražnavoja-
Tuoį nurimsta, nešelioja.

Tėtę žodžiais nesisvaidą
Ir diržu ašbaigtų vaidų,
Bet moma ilgai jį bara-
Nepatinka jai taks „karas“.

Liepia diržų pasidėt
Ir gražiai pasikalbėt.
Juk vaikeliai nekalti-
Nėr kas veikti vakari.

Tūmsi lapkričių naktis, miškas
taks gūdus.
Plaka neramiai širdis. Rodąs, tuoį
išsprus.
Kų darysi, raikia ait ir pasiekt
namus.
Noris zaubti, noris keikt
proteivius, tėvus,
Kam namus anys pastatę šiteip
nuošaliai.
Toli kaimas, viešas kelias, toli ir
draugai.
Kiek čia baimės iškintėta, ainunt
vakarais...
Kiek čia prakaitą išlieta brendunt
par purvais...

Pievas ašsikloją baltom rūką
marškam.
Saulą nusilaidę tyliai vakaruos.
Miškas atkartoja tavą balsą aidų.
Pasakyti žodžiai man ašmigt
neduos.

Tąs rasotąs pievas ir tas baltas
rūkas
Atminty iškyla maną nuolatąs.
Vakarą stabuklai man sapnuose
supas.
Širdį guodžia žodžiai ašmirštas
dainas.

Nebeliką taką ir rasotų pievų
Ir giria neošia baugiai vakarais.
Metų vingiuos dingą tąs
jaunystės dienas.
Ašmirštais takeliais niekas
neparais.

Nebėra jau namą nei žalių
žilvyčių
Ir puikaus darželių nuostabių
gelių,
Nebėra tevelių nei sanas
mamutės.
Atminimai brungūs apgaubti
rūku.

Razumas mani paliką,
širdis suplakį smagiai.
Insmylėjau rudaakį
juodaplaukį aš labai.

In mani jis nedaboją,
nesupratą jausmą tą.
Nežinoją, kad par naktį
aš svajoju nuolatas.

Aš pašokt su juo narėjau,
prisiglausti pre petes,
Pasakyti nars žadėlį,
kad nedingt iš atmintes.

Metai nuplaukią in tolį,
ašsimiršą man jisai-
Rudaakis bernuželis
ašsimiršą amžinai.

Ar atameni naktis, kai iš šokių
ėjam?
Mus lydėją pilnatis ir žvaigždę
lydėją.
Nežinau, kas man buvai: ar
žvaigždutę, ar menulis.
Metai pralakią tiktai. Palikai
man – nulis.

Bronė Juknevičienė**„Tai šitaks mūs tėviškių
turtas“**

(Spausdinamas sutrumpintas
variantas iš paruošto straipsnio
„Uteniui“)

Antano ir Motiejaus
Miškinių literatūrinė-etnografinė
sodyba ir Tauragnų krašto
muziejus Utenos rajono mokyklų
4–8 kl. moksleivius gruodžio
mėnesį pakvietė į Žiemos
skaitymus „Tai šitaks mūs
tėviškių turtas“ (R. Katinaitė-
Lumpickienė). Šių metų
skaitymai – įžanga į 2013-uosius
– Tarmių metus. Žiemos
skaitymai Juknėnuose –
tradiciniai, vyksta jau penktus
metus. Šiais metais A. ir M.
Miškinių literatūrinės etnografi-
nės sodybos šeimininkei,
renginio organizatorei Rimantai
Gaidienei talkino ir Gražina
Grašienė iš Tauragnų krašto
muziejaus, nes geriausiai
pasirodžiusieji skaitovai bus
kviečiami 2013 m. kovo 11 d.
dalyvauti Eugenijos Šimkūnaitės
gimtadienio šventėje Tauragnuo-
se.

Į kvietimą tarmiškai
skaityti Eugenijos Šimkūnaitės,
Romualdo Šimkūno, tautosakos
bei lietuvių rašytojų kūrinius
atsiliepė net 17 4–8 klasių
moksleivių iš Utenos
Aukštakalnio ir Utenos Rapolo
Šaltenio progimnazijų, Daugailių
bei Saldutiškio pagrindinių
mokyklų, tarp jų buvo ir 1–3
klasių mokinukai iš Tauragnų.
Kadangi buvo kviečiami ir
galintys pagroti ar padainuoti,
atvyko ir du muzikantai iš
Aukštakalnio – Lukas Šerelis bei
Benas Venslovas. Jų atliekamos
melodijos mažino skaitovų
jaudulį ir sukūrė puikią Žiemos
skaitymų nuotaiką. Visi
dalyvavusieji sutiks, kad tai buvo
tikri Žiemos skaitymai – vien ką
reiškė kelionė iki tarp pusnių
pasislėpusios sodybos! O atvažia-

vus taip ir norėjosi nuo žvarbaus vėjo skubėti kuo greičiau į vidų – gal pirmiesiems pasiseks prisiglausti prie šilto mūriuko? Visi sutilpo, buvo arti vienas kito, skaitydami matė draugų akis, šiltas šypsenas ir gal nedidelį mokytojų jaudulį, nes tarmiškai skaityti oi, kaip nelengva! Drąsino tai, kad aplinka daug kam pažįstama, mokiniai dažnai su savo mokytojais atvažiuoja į Juknėnus, kas gal muziejaus ekspozicijos apžiūrėti, o kam gal rūpi pasimokyti taip, kaip mokėsi mūsų senoliai daraktorinėje mokykloje.

Nuotraukoje: Tauragniškiečiai mokinukai su savo mokytoja Aldona Tartilienne. Nuotrauka **Eugenijaus Indriūno**.

Žiemos skaitymus pradėjo Rimanta Gaidienė, pasveikino visus Reginos Lumpickienės žodžiais: „Ak tas Aukštaitijas ulyčias/ Su sava žodžiais žadeliais/ Kaip marškam dymais išaustom/ Kad tik navatniau/ Kad tik gražiau/ Kad margiau/ Tai šitaks mūs tėviškių turtas/ Tai šitaks“, „padėkavojo“ atvykusiems. Laikas neprailgo, gera buvo klausytis skaitymo, tekstai buvo patys įvairiausi. Tauragniškiečiai Jonė, Kamilė, Ieva ir Matas pradėjo pirmi, džiugu, kad jie, padedami mokytojos Aldonos Tartilienės, pasirinko Romualdo Šimkūno ir Jovitos Tartilaitės tekstus apie Tauragnius. Drąsūs ir guvūs vaikai puikiai jautėsi kaimiškoje pirkioje, o jų tariami tarmiški žodžiai skambėjo labai natūraliai. Klausydami pačių mažiausių skaitovų ne vienas pagalvojo, o muziejininkė Rimanta pasakė garsiai: „Man net saldu klausyt, kai maži vaikai taip gražiai tarmiškai skaito“. Saldu ir malonu buvo ir klausyti, ir žiūrėti, mokinukai buvo gerai pasiruošę, o jų mokytoja Aldona net neabejojo, kad į skaitymus važiuoti reikia: „Tada, kai už lango šalta, čia siaučia pūga, čia jau lyja lietūs, dažnam norisi tik šiltai susisupus tupėti ant krosnies. Tačiau sušilti galima ir kitaip. Prisiminus tai, kas yra itin svarbu, kas džiugina širdį ir sielą. Tikiu, kad mylintiems savo gimtą kraštą didelis turtas – tarmė. Kad ir besikeičianti, vis daugiau duoklės bendrinei kalbai atiduodanti, ji brangi net patiems mažiausiems. Manau, kad reikia perduoti, kad reikia saugoti, kad reikia mokinti, pasakoti, kad visada reikia tokius renginius palaikyti. Taip mes, tautiniais drabužiais pasipuošę, pora tarmiškų tekstukų raiškiai skaityti išmokę, nukeliavome į šventę save parodyti ir į kitus pažiūrėti. Nors buvome patys mažiausi, neišsigandome – su šypsenomis drąsiai išrėžėme tai, ką išmokome. Namo grįžome sulaukę pagyrų, dovanų, su nauja patirtimi“.

Skaitymuose dalyvavo ir mūsų kaimynai iš Saldutiškio pagrindinės mokyklos: penktokas Almantas ir aštuntokas Albertas. Būtų keista, jei

nedalyvautų, nes šios mokyklos 5-6 kl. mokinius lietuvių kalbos moko Danguolė Grabauskienė. Ir ne tik moko, bet ir stengiasi pamokas padaryti įdomesnes. Mokiniai išgirdo ir organizatorių pageidavimą: Almantas skaitė ištrauką iš Eugenijos Šimkūnaitės kūrinio, o Albertas – Reginos Lumpickienės eilėraščių. Mokytoja ir jos mokiniai – dažni svečiai Juknėnuose, atvažiuoja kiekvieną pavasarį ar rudenį. Paklausta, kodėl mokinius kvietė dalyvauti renginyje (juk nuo Saldutiškio iki Juknėnų nemažai kilometrų, o ir žiema), mokytoja atsakė: „Kodėl dalyvavome Skaitymuose? Paskambino muziejininkė Rimanta ir pakvietė. Negalėjom nevažiuoti. Juk Miškinų sodyba Juknėnuose man visada buvo ir yra ypatinga erdvė. Kasmet ten nuvežu savo mokinius į ekskursiją ar edukacinius užsiėmimus, noriu, kad ir jie pajustų tą ypatingą dvasią, kuri čia sklindo. Nemanau, kad tai visada pavyksta, bet vis tiek galvoju, kad vaikų galvelėse lieka kažkas šviesaus ir gero. Žiemos skaitymuose dalyvaudavome ir anksčiau, kai jie būdavo organizuojami. Šiais metais norėjosi atiduoti pagarbą ir Eugenijai Šimkūnaitei, jos tarmiškiems tekstams, juk, nors ir dirbu Saldutiškyje, jaučiuosi Tauragnų krašto žmogumi, nes čia gyvenu beveik trisdešimt metų“.

Moksleivių skaitomus kūrinius keitė mįslės, užduotys tarmiškai paskaityti poeto Antano Miškinio eilėraščius. Pasirodyti teko ir mokytojoms, ir Utenos kraštotyros muziejaus direktorei Lilijai Jovarienei. Laikas neprailgo. Buvo ir jaudulio, ir juoko, ir

klausimų mokytojoms, ką reiškia vienas ar kitas tarmiškai ištartas žodis. Šilta buvo ne tik nuo kaimiškos krosnies, bet ir nuo gero skaitovų nusiteikimo, svajingų valsų, nuoširdaus bendravimo. Kaip ir tinka tokiai progai, skaitovai ir jų mokytojos gavo dovanų po knygą. Negalima pamiršti ir karštų pietų, kuriais pasirūpino kavinė „Abu“, o kad jie pasiektų Juknėnus, pasirūpino muziejaus direktorė L. Jovarienė. Skaitymai finansuoti iš Utenos rajono savivaldybės gamtosauuginės veiklos programos.

Belieka pasidžiaugti, kad „mūsų tėviškių turtas“ saugomas ir puoselėjamas, ačiū visiems už šiltą ir gražų renginį. Tikimės, kad daugelį skaitovų išgirsime Tauragnuose kovo 11-ąją.

Grażina Grašienė

Sukurti grožį savo rankomis...

Nuo gruodžio 18 d. Tauragnų krašto muziejuje veikia Utenos skiautininčių klubo „Vorė“ darbų paroda „Apgaubkim skiautiniu Kalėdas“. Visi, aplankiusieji šią parodą, liko sužavėti moterų kruopštumu, kantrybe, sumanumu, darbų originalumu... O ši šeštadienį, sausio 5 d., buvo puiki galimybė pabendrauti ir su darbščiosiomis „voriukėmis“ – vyko parodos pristatymas.

Klubo vadovė Violeta Puodžiukienė papasakojo, kaip gimsta idėjos, kaip jos realizuojamos, kiek laiko reikia, kad sumanymas taptų realybe: juk beveik visi darbai siuvami rankomis. Po įtaigaus vadovės pasakojimo visos susirinkusios atidžiai apžiūrėjo eksponuojamus darbus, o mačiusios į juos žiūrėjo jau kitu žvilgsniu... Ir, aišku, dauguma panorėjo pačios pabandyti ką nors sukurti savo rankomis.

Prasidėjo praktinis užsiėmimas, užtrukęs „tik“ keturias valandas: moterys mokėsi siūti tekstilinį margutį, pasigamino po kelis skirtingus papuošaliukus, sužinojo daug smulkmenų, kurios net ir mažam darbeliui

suteikia patrauklumo, žavesio. Penkios „Vorės“ moterys kantriai rodė, mokė, aiškino, atsakinėjo į klausimus, dalijosi patirtimi, praktiškais patarimais.

Tikėkimės, kad bendravimas su jomis nesibaigs parodos uždarymu, o tęsis toliau, kaip sakė vadovė Violeta „jei kas nors „užsikabins“, domėsis, bandys, kurs, mes atvažiuosim, kai tik būsim kviečiamos“.

Dar ilgi žiemos vakarai, dar turime laiko, kai į rankas galime paimti adatą, siūlą, medžiagos gabalėlį, kurį jau ruošėmės išmesti, ir sukurti mažą, bet neprastą smulkmenėlę, kuria galėsime pradžiuginti mums brangų žmogų, papuošti savo namus. Ji bus ne iš „Maximos“, ne iš „Akropolio“, net ne iš tautodailės salono, o iš mūsų rankų ir širdies...

O visus, dar nespėjusius pamatyti parodos, kviečiu apsilankyti Tauragnų krašto muziejaus parodų salėje. Tikrai nepasigailėsit.

Bronė Juknevičienė

Grižtu namo...

...bet tik atostogų. Didžiausios metų šventės emigrantus sukviečia į tėvų namus, prie šventinio stalo. Nesiimsiu nagrinėti, gerai ar blogai, kad mūsų vaikai išvažiuoja. O ir straipsnio tema šiek tiek kitokia. Kalbėjau ne su viena mama, kurios vaikai ir per šventes nebuvo kartu. Mamoms liūdna, kad gali tik telefonu pabendrauti, bet kiekviena jų linki savo vaikams paties geriausio. Kai Jūs skaitysit šitą laikraštį, jaunų žmonių, kuriuos kalbinau, Lietuvoje jau nebus. Norėjau pakalbinti daugiau tauragniškių, parvykusių

atostogų, bet jos tokios trumpos. Šventinės dvi savaitės ir mums greit prabėgo, o jiems tiek daug norisi nuveikti! Ačiū tiems, kurie sutiko parašyti apie save. Kiti gal vėliau papasakos. Gal jų patirtis pasirodys įdomi tauragniškiams, galvojantiems išvykti, arba,

atvirkščiai, paskatins likti, nes yra žmonių, kurie visam laikui sugrįžo namo, ir yra šeimų, kurių visi vaikai užsienyje.

Buvo įdomu sužinoti, kada tauragniškliai išvažiavo iš Lietuvos, į kurią šalį, kuo ir kur dirba užsienyje. Dar prašiau palyginti gyvenimo, darbo sąlygas ten ir čia, žmonių bendravimą, papasakoti apie laisvalaikį po darbo. Žinoma, klausiau, kaip dažnai sugrįžta namo ir kur jų namai – čia ar ten? Ar visada sugrįžta per Kalėdas, kodėl?

Justinas Skliaustis (nuotrauka iš asmeninio albumo) pasakoja: Pirmą kartą išvykau iš Lietuvos 16-os metų, į Norvegiją. Šiuo metu dirbu statybų įmonėje, statau karkasinius namus. Turbūt nereikia net ir sakyti, kad Lietuvoje gyvenimo, darbo sąlygos yra daug prastesnės, juk tiek daug jaunų žmonių palieka savo gimtąjį kraštą. Jie tai daro tikrai ne veltui. Lietuvoje žmonės yra daug šaltesni, abejingi, pikti, nepatenkinti. Jie net nesusimąsto, kad jei nusišypsotų bent kartelį, tuomet galbūt ir gyvenimas jiems nusišypsotų. Pilkos gatvės, namai, žmonės tikrai slegia. To nerasi Norvegijoje. Po darbo grįžtu namo, pavakarieniauju, susitinku su draugais... Kitaip sakant, laisvalaikį leidžiu lygiai taip pat, kaip ir lietuviai Lietuvoje. Juk aš

tik pakeičiau gyvenimo vietą, bet ne savo gyvenimo būdą. Namo grįžtu tris kartus per metus. Žinoma, šventes praleidžiu savo gimtinėje. Namai čia ar ten? Į šį klausimą atsakysiu labai trumpai: namai – ten, šeima – čia. Per Kalėdas visada sugrįžtu todėl, kad Kalėdas reikia švęsti šeimoje, o kaip minėjau, mano šeima yra čia, todėl visuomet per šias šventes grįžtu čia, į Lietuvą, į Tauragnus – į savo gimtąjį miestelį.

Dar vienas tauragnišklis, nenorėjęs būti įvardintas, apie save parašė: „Į užsienį išvažiavau, kai man suėjo 18 metų. Šiuo metu gyvenu Norvegijoje, dirbu statybose. Labai tuo džiaugiuosi, nes darbo sąlygos labai geros, atlyginimas nevėluoja, turiu visas socialines garantijas. Laisvalaikiu turiu daug veiklos, meškerioju, nulekiu pasižokti į klubus. Namo grįžtu tada, kada noriu, maždaug kas trys mėnesiai. Nesijaučiu pririštas toj šaly – gyvensiu vis tiek Lietuvoje. MYLIU TAURAGNUS !!!“

Kaip matot, jiems gerai sekasi, džiugu, kad jie nepamiršta Tauragnų. Nors ir rašiau, kad nesiimsiu nagrinėti emigracijos problemos, bet dėl vieno tikrai pasidžiaugsiu – savo ateitį jie kurs Lietuvoje. Gal ir neišsibėgios lietuviai po svečias šalis...

AKTUALU (Informacija iš interneto)

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija patvirtino bendrovės „Lesto“ siūlytus elektros energijos kainų pakeitimus, dėl kurių nuo kitų metų gyventojai už elektrą mokės iki 50 ct už kilovatvalandę. Tai dviem centais mažiau, nei buvo žadėta rudenį.

Šiuo metu elektros kaina įskaičius pridėtinės vertės mokestį siekia 46 ct. Daugiausiai už elektrą mokės gyventojai, kurie pasirinkę dviejų laikų zonos tarifus. Jei dabar už dieninį tarifą tenka mokėti iki 49,7 ct / kWh, tai nuo kitų metų jiems teks mokėti 54,1 ct / kWh. Naktinis tarifas taip pat brangsta iki 41 ct / kWh, dabar gyventojai moka 37,2 ct / kWh.

Liaudies išmintis: Sausis šiltas – pavasaris vėlyvas; Sausis su storu sniegu - užaugs vėšli žolė bei bus geras javų derlius; Sausį daug sninga ir pusto - vasarą dažnai lis; Nuo stogų kabo ilgi varvekliai – galima tikėtis gero derliaus. Anksti ima stuksenti geniai – pavasaris ankstyvas.

IDOMU

Sausio 26 dieną, šeštadienį, Utenos apylinkėse vyks greičiausia žiemos šventė tituluojamas renginys „Halls Winter Rally 2013“. Organizatoriai planuoja, kad į jį tradiciškai atvyks maždaug šimtas ekipažų, kurių važiavimą stebės daugiau nei 50 tūkstančių žiūrovų.

„Halls Winter Rally 2013“ yra pirmasis Lietuvos ir Šiaurės Europos zonos ralio čempionatų bei pirmasis Baltijos žiemos ralio taurės etapas.

HOROSKOPAS 2013 – iesiems – Gyvatės metams**Avinas (kovo 21- balandžio 20)**

Avinams 2013-ieji metai bus įtempti. Įgūdžiai, įgyti ankstesniais metais, gali pasirodyti nepanaudojami, todėl reikės greitai persiorientuoti – įgyti naują profesiją ar pradėti naują veiklą. Avina gali tapti lengvu grobiu tiems, kurie visko pasiekia intrigomis. Tačiau įgimtas optimizmas neleis nuleisti rankų. Jei nepasiseks viena veikla - jūs atrasite save naujoje. Ir būsite dar reiklesni nei anksčiau.

Meilės reikalai klostysis taip pat nelengvai. Tie avinai, kurie seniai susituokę, ims labiau saugoti savo antrąsias puses nuo pašalinės įtakos, tai joms nesukels teigiamų emocijų. Užtai tų, kurie dar laisvi, laukia naujos pažintys, romanai. Norite sukurti šeimą? Laiku sustokite ir išsirinkite tą žmogų, su kuriuo jaučiatės geriausiai.

Jautis (balandžio 21 – gegužės 20)

Jaučiams 2013 metai atneš teigiamų permąnų. Jūs sugebėsite surasti tą nišą, kurioje ramiai galėsite „daryti pinigų“, kol likusieji prisitaikys prie naujų gyvenimo reikalavimų. Tačiau nereikėtų tikėtis valstybės pagalbos, taip pat nepasitikėkite žmonėmis, kurie susikrovė turtus nesąžiningos veiklos būdu. Tuo labiau nereikėtų su tokiais žmonėmis imtis bendro verslo, skirti savas lėšas - galima rimtai nudegti.

Taip pat saugokitės tų, kurie pripratę pasiekti savo tikslų manipuliuodami aplinkinius. Stoti į paslaptinę draugijas taip pat nereikėtų, nebent pats tokią įkurtumėte.

Asmeniniame gyvenime didelių permąnų neturėtų būti. Tačiau jei jau keletą metų su kuo nors rimtai draugaujate, 2013 metais pajusite būtinybę įteisinti santykius. To prireiks ne tik dėl jūsų pačių, bet ir dėl verslo.

Dvyniai (gegužės 21- birželio 21)

Dvyniams 2013 metais bus sunku prisitaikyti prie permąnų, kurios vyks ir jų asmeniniame gyvenime ir šalyje. Draudimai ir apribojimai, kuriuos žada Gyvatės metai, Dvyniams nepatiks. Tačiau jeigu jūs pakeisite požiūrį į gyvenimą, sugebėsite įgyti tai, ko anksčiau nesugebėdavote.

Svarbiausia – ne maištauti, o prisitaikyti ir susitaikyti su permąnomis. Tuo labiau, kad jūsų įgimta gražbylostė, sugebėjimas valdyti minią gali ateinančiais metais praversti. Pravers ir jūsų sugebėjimas manipuluoti žmonėmis. Tokios intrigos padės jums suklestėti materialiai. Tačiau neapsiribokite tuo, ką pasiekėte, užsiimkite savišvieta, tai padės jums pasiekti daugiau.

Asmeniniame gyvenime teks nusivilti. Jūsų polinkis į poligamiją gali iškristi jums skaudų pokštą. Susilaikykite nuo beprasmiškų meilės žygių, nes kitaip prarasite tą žmogų, kuris jums iš tikrųjų brangus.

Vėžys (birželio 22-liepos 22)

Vėžiams 2013-ieji pakankamai sėkmingi. Jie sugebės sustiprinti savo padėtį ir padidinti santaupas. Įgimtas jūsų stengimasis tobulėti patiks metų valdovei Gyvatei, todėl rimtas požiūris į gyvenimą ir sprendimų rimtumas padės jums pasiekti trokštamų aukštumų. O audringus metus jūs sėkmingai išgyvensite užsiimdami savais reikalais, į nieką nesikišdami, tačiau puikiai prisitaikydami prie permąnų.

Viena, kas gali sudrumsti Jūsų ramybę, tai problemos

su artimaisiais, kurie nepasižymi tais privalumais, kokius turite jūs. Jums teks padėti jiems susitvarkyti su iškilusiomis problemomis.

Ateinantys metai atneš jums laimę ir asmeniniame

gyvenime. Šeimą turintys vėžiai sulauks šeimos pagausėjimo ir dar labiau suartės su savo antrąja puse. O laisvi šio ženklo atstovai suras savo meilę ir įformins santykius oficialiai.

Liūtas (birželio 23- rugpjūčio 22)

Liūtams Gyvatės metai padovanos puikių perspektyvų, tačiau jei šio ženklo atstovai nepasinaudos atsiradusiomis galimybėmis, tai vietoj svaiginančio skrydžio patirs kritimą.

Pagrindinis patarimas Liūtams 2013 metais – būkite kuklesni. Tai pirmiausia susiję su gyvenimo būdu ir „karališkais“ troškimais. Gali būti, kad ne visus metus turėsite pakankamai pinigų, kad išlaikytumėte įprastą jums gyvenimo lygį, todėl nuo pat metų pradžios verta susikurti tam tikrą stabilizavimo fondą. Tačiau jei jūsų veikla susijusi su mokslu, menu ar kalbomis, rūpintis jums nėra ko. Jūs tęsite savo kelią į šlovę ar išradimus ir būsite ne tik reikalingi, bet ir gerai apmokami.

Meilės reikalai sudėtingesni. Jei jau turite šeimą, teks elgtis išmintingiau, kad ją išlaikytumėte. Jei jūs dar laisvi, tai nesuskaičiuojami romanai užtemdys šeimynines vertybes ir 2013 metais jūs vargu ar ryšitės įteisinti santykius.

Mergelė (rugpjūčio 23- rugsėjo 22)

Mergelėms 2013 metai sėkmę atneš tik tuo atveju, jei jos tvirtai stovi ant kojų. Jei jūs iki šiol neradote sau tinkamos veiklos, tai teks išbandyti nemažai naujų veiklos rūšių, kad užsitikrintumėte sau tinkamą pragyvenimą.

Galimi sąstingio, priverstinės izoliacijos laikotarpiai. Tačiau jei šį laiką skirsite savęs tobulinimui, nepabijosite mokytis ko nors nauja, tai sugebėsite surasti save ir pasiekti stabilumo. Taip pat 2013 metais jums reikėtų vengti bet kokių draugijų, kurios yra už įstatymo ribų. Kitaip jūs galite nukentėti dėl žmogaus, kurį laikote savo mokytoju ar vedliu.

Asmeniniame gyvenime Gyvatės metai padovanos jums ramybę ir santarvę. Jei jau esate sukūrę šeimą, kūdikio gimimas sustiprins santykius. Jei dar ne, tai pirmoje metų pusėje surasite žmogų, su kuriuo jums bus labai gera.

Svarstyklės (rugsėjo 23- spalio 22)

Svarstyklėms ateinantys metai bus neramūs. Daug ką reikės keisti, didelė tikimybė, kad apsigyvensite kitame mieste ar net kitoje šalyje. Įprasta veiklos sritis pareikalaus naujo požiūrio, naujų žinių ir įgūdžių.

Metų pradžioje sudarytus planus teks keisti dar ne vieną kartą. Tačiau jei sugebėsite prisitaikyti prie aplinkybių, pakilsite į aukštesnį socialinį lygį. Nepasiduokite abejonoms. Jei jau ką nors nusprendėte, nesitraukite, kitaip prarasite sėkmę. Tuo pačiu nereikėtų mestis į naujas sritis ar avantiūras, sėkmę jums atneš ta sritis, kurioje jau esate užsirekomendavęs.

Asmeninis gyvenimas 2013 m. bus pilnas siurprizų. Jei norite kurti šeimą, jūs ją sukursite,

jei bijote įsipareigoti, jūsų laukia keletas romanų, kurie nieko gero neatneš. Jei jau turite šeimą, jūsų laukia harmonija, dėl kurios teks kažką paaugoti.

Skorpionas (spalio 23 – lapkričio 21)

Skorpionams 2013-ieji metai atneš visokeriopą sėkmę, pasisėkimą, džiaugsmą. Jie galės save realizuoti bet kokioje veikloje, kuria užsiims.

Pagal savo charakterį šio ženklo atstovai artimi metų globėjai Gyvatei, todėl ji apdovanos juos savo malonėmis. Svarbiausia – laiku reaguoti į pasikeitimus ir nepraleisti pasitaikančių galimybių.

Tiesa, metų viduryje gali kilti šiokių tokių materialinių sunkumų. Tačiau tai bus susiję ne su tuo, kad jums baigsis pinigai, o su tuo, kad jums prireiks papildomų lėšų kokiam nors naujam projektui ar buto atnaujinimui.

Asmeniniuose santykiuose galimas netikrumas. Jums norėsis atitolti nuo mylimo žmogaus, pabūti vienumoje, viską apmąstyti. Ir tai gali privesti prie visiško išsiskyrimo. Taigi branginkite tai, ką turite. Jei jūs dar neradote savo antrosios pusės, šiais metais jūsų laukia svaiginantis meilės nuotykis – tokio jūs dar nesate patyrę.

Šaulys (lapkričio 22 – gruodžio 21)

Šauliams 2013 metais reikės keistis, prisitaikyti prie pasikeitusio socialinio gyvenimo realijų. Jei to nepadarysite – patirsite rimtų finansinių ar teisinių problemų.

Pirmoje metų pusėje jums teks keisti darbą arba veiklos sferą. Trumpas išbandymų laikotarpis padarys jus protingesnius, jūs atversite naują gyvenimo puslapį, pradėsite labiau vertinti tai, ką turite. Taip pat yra galimybė, kad jūsų hobi, kurio kartkartėmis užsiimate, taps laikinai jūsų pajamų šaltiniu.

Asmeniniame gyvenime taip pat laukia nesklandumai. Artimas žmogus gali pavargti nuo jūsų ekspresyvumo ir išeiti ieškoti „užuovėjos“, taigi jeigu norite išsaugoti santykius, pasistenkite atsižvelgti į antrosios pusės nuomonę.

Jeigu jūs nevedę (netekėjusi), jūsų laukia keletas romanų su žmonėmis, kurie seniai siekia jūsų palankumo. Ir vienas iš šių romanų gali baigtis vedybomis.

Ožiaragis (gruodžio 22 – sausio 19)

Ožiaragiams 2013-ieji metai žada stabilumą ir materialinį klestėjimą. Šio ženklo atstovai pernelyg vertina savo statusą, kad jį paaugotų, kad pasiektų vienkartinės šlovės.

Jūsų sprendimai bus apgalvoti, jūs pasiremsite visa sukaupta patirtimi, kad išsaugotumėte ir padidintumėte tai, ką turite. Tiesa, metų viduryje galite sulaukti sąstingio jūsų veikloje, susijusio su kažkokiomis socialinėmis permainomis. Bet jūs ir iš šios situacijos sugebėsite išpešti naudos. Pavyzdžiui, išvyksite pailsėti ir praleisite tą laikotarpį šiltuose kraštuose.

Asmeniniame gyvenime viskas klostysis tolygiai. Šeimas turintys Ožiaragiai bus užsiėmę tinkamu savo Šeimos aprūpinimu. Jei jūs dar vieniši, jūsų laukia san-

tykiai su žmogumi, kurį seniai pažįstate. Tiesa, santuokai 2013 metais vargu ar ryšitės.

Vandenis (sausio 20 – vasario 18)

Vandeniams 2013-ieji metai bus neramūs, bet prasmingi. Didelė permainų karjeros srityje tikimybė, tačiau jos bus teigiamos. Tiesa, prireiks atsisakyti ko nors įprasto, pertvarkyti savo gyvenimą pagal naujas pareigas ar naują darbo vietą. Tai apsimokės, ir jūs su tuo greitai susitaisykite.

Jūsų gyvenimo sąlygos irgi keisis. Tai gali būti susiję ir su karjera, ir su asmeniniu gyvenimu. Antroje metų pusėje skirkite didesnę dėmesį savo sveikatai. Gali prireikti papildomo poilsio ar sanatorijos. Įtampa, fizinė ir nervinė, nepraeis be pasekmių. Taigi pasistenkite neišsekinti organizmo.

Asmeniniame gyvenime galimas išsiskyrimas su žmogumi, su kurio pragyvenote keletą metų. Gali būti, kad jis atitols dėl to, kad jūs būsite labiau reiklūs. O jei jūs dar neturite antrosios pusės, geriau klostysis tie santykiai, kurių jūs ir trokštate, ir bijotės.

Žuvis (vasario 19 – kovo 20)

Žuvims 2013-ieji metai gana sėkmingi. Jos sugebės realizuoti save ne vien tik profesinėje veikloje. Suderinti tai bus sunku, bet įmanoma, kadangi jūs pripratę viską apskaičiuoti ir suplanuoti. Sėkmė profesinėje veikloje suteiks stabilumo ir materialinei padėčiai, jūs galėsite įgyvendinti kokią nors savo svajonę. Tik būkite pasiruošę tam, kad 2013 metais jums teks gyventi dvigubą gyvenimą.

Laiko pasilinksminimams ir malonumams beveik neliks, tačiau tai tik į naudą, kadangi Gyvatės metais aktyviai kursite pagrindą ateičiai. Šie metai atneš daugiau naudos – ir finansinės, ir dvasinės.

Asmeniniame gyvenime jūsų taip pat laukia svarbios permainos. Šeimą turinčios žuvys gali pakeisti savo gyvenimo palydovą į partnerį, kuriam labiau sekasi. O jei jūs laisvi, jūsų laukia romanas su žmogumi, kuris turi tokį pat požiūrį į gyvenimą, kaip ir jūs. (Iš interneto)

A+ A *Seniūnijoje gruodžio mėn. mirė*

GENOVAITĖ SIDABRIENĖ, Tauragnai., 85 metų;

GENOVAITĖ ZACHAROVIEŅĖ, Klykių k., 54 m.;

NATALIJA ČIAČIENĖ, Bajorų k., 78 metų;

JONAS MUSTEIKIS, Sėlės k., 60 metų;

sausio mėn. mirė

JANĖ JURKIENĖ, Politiškių k., 82 metų;

Užjaučiame artimuosius.

Nuotraukos Aldonos Budreikienės, Gražinos Grašienės, Aldonos Tartilienės, Žymanto Trimonio
Redagavo ir maketavo Danguolė Grabauskienė
Spausdino Utenos spaustuvė

